

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 02.11.2016, sp. zn. 19 Co 356/2016, ECLI:CZ:MSPH:2016:19.CO.356.2016.1

Číslo: 49/2018

Právní věta: Poškozený domáhající se náhrady újmy na zdraví způsobené provozem vozidla přímo proti pojistiteli podle § 9 odst. 1 zákona č. 168/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů, je osvobozen od soudních poplatků podle § 11 odst. 2 písm. d) zákona č. 549/1991 Sb. ve znění pozdějších předpisů.

Soud: Městský soud v Praze

Datum rozhodnutí: 02.11.2016

Spisová značka: 19 Co 356/2016

Číslo rozhodnutí: 49

Číslo sešitu: 4

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Poplatky soudní

Předpisy: § 11 odst. 2 písm. d) předpisu č. 549/1991Sb.

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Městský soud v Praze změnil k odvolání žalobce usnesení Obvodního soudu pro Prahu 8 ze dne 29. 8. 2016, sp. zn. 25 C 159/2015, tak, že řízení se nezastavuje.

I.

Dosavadní průběh řízení

1. Žalobce se domáhal vůči žalované zaplacení částky 6 091 260 Kč s příslušenstvím představující náhradu škody na zdraví způsobené v souvislosti s dopravní nehodou ze dne 12. 7. 2013.

2. Nyní napadeným usnesením soud prvního stupně výrokem I. řízení zastavil podle ust. § 9 zákona č. 549/1991 Sb. o soudních poplatcích, neboť žalobce nezaplatil soudní poplatek ze žaloby ve lhůtě stanovené usnesením, které bylo doručeno žalobci dne 4. 1. 2016 a výrokem II. uložil žalobci povinnost zaplatit náhradu nákladů řízení žalované ve výši 300 Kč podle ust. § 146 odst. 2 o. s. ř., podle něhož jestliže některý z účastníků zavinil, že řízení muselo být zastaveno, je povinen hradit jeho náklady, přičemž výši těchto nákladů řízení vypočetl soud prvního stupně podle vyhlášky č. 254/2015 Sb. o stanovení výše paušální náhrady pro účely rozhodování o náhradě nákladů řízení v případech podle ust. § 151 odst. 3 o. s. ř.

3. Soud prvního stupně posoudil věc podle ust. § 9 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb. o soudních poplatcích s odůvodněním, že podle judikatury Nejvyššího soudu (sp. zn. 25 Cdo 1094/96; [25 Cdo](#)

[113/2006](#); [25 Cdo 1520/2001](#); [32 Cdo 763/2013](#)) se nejedná o spor o náhradu škody na zdraví, ale o spor o pojistné plnění, z čehož dovodil, že žalobce není osvobozen od hrazení soudního poplatku ve smyslu ust. § 11 odst. 2 písm. d) zákona č. 549/1991 Sb. o soudních poplatcích, ale žalobci vznikla podáním žaloby poplatková povinnost podle ust. § 4 odst. 1 písm. a) zákona č. 549/1991 o soudních poplatcích. Vzhledem k uvedenému soud prvního stupně žalobce vyzval k zaplacení soudního poplatku s tím, že žalobce byl poučen pro případ, že soudní poplatek nebude v soudem stanovené lhůtě zaplacen. Usnesení bylo žalobci doručeno dne 4.1.2016, soudní poplatek nebyl zaplacen, proto bylo soudem prvního stupně postupováno v souladu s poučením a řízení bylo zastaveno.

II.

Odvolání a vyjádření k němu

4. Proti tomuto usnesení podal žalobce odvolání, ve kterém soudu prvního stupně vytkl nesprávné právní posouzení ust. § 11 odst. 2 písm. d) zákona č. 549/1991 Sb. o soudních poplatcích. Zdůraznil, že újma na zdraví byla žalobci způsobena provozem vozidla, které bylo pojištěno u žalované pojišťovny pro případ odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla. Domáhat se náhrady škody na zdraví přímo po pojišťovně umožňuje ust. § 9 zákona č. 168/1999 Sb. o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla a podle ust. § 6 téhož zákona má pojištěný mimo jiné nárok, aby pojistitel (tj. žalovaná pojišťovna) hradil poškozenému (tj. v daném případě žalobci) uplatněný nárok na náhradu škody na zdraví. Z těchto důvodů se žalobce žalobou domáhá náhrady škody nikoliv vůči osobě, která mu přímo způsobila škodu na zdraví při dopravní nehodě, ale vůči pojišťovně, která má poškozenému podle pojistné smlouvy kompenzovat škodu na zdraví. Pokud tedy ust. § 11 odst. 2 písm. d) zákona č. 549/1991 Sb. o soudních poplatcích osvobozuje navrhovatele v řízení o náhradě škody na zdraví, lze toto osvobození vztáhnout i daný případ, neboť nejde o právní vztah založený pojistnou smlouvou, ale svým obsahem o nárok na náhradu škody na zdraví, a to sice ve formě pojistného plnění od odpovědnostního pojistitele. Výklad tohoto ustanovení učiněný soudem prvního stupně považuje žalobce za formalistický, pro poškozeného nepřiměřeně restriktivní. Poukázal, že postup soudu prvního stupně je v rozporu i s účelem ust. § 9 zákona č. 168/1999 Sb. o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla, v němž je zakotvena možnost poškozených uplatňovat své nároky na náhradu škody způsobené provozem vozidla přímo na pojistiteli (tj. pojišťovně), jehož smyslem nepochybně bylo usnadnění možnosti poškozených domoci se svých oprávněných nároků na náhradu škody prostřednictvím přímého uplatnění nároku vůči pojistiteli. Pokud by byl správný výklad, tak jak jej učinil soud prvního stupně, pak se podle žalobce nabízí otázka, zda poškození v době podání žaloby, tj. v době, kdy se potýkají s následky dopravní nehody, mají finanční rezervu, která by jim přímé uplatnění nároku vůči pojistiteli umožňovala. Z těchto důvodů je i v daném případě žalobce od hrazení soudního poplatku osvobozen. Žalobce se rovněž v podaném odvolání pozastavil nad skutečností, že soud prvního stupně zaslal, ještě před zaplacením soudního poplatku, žalované žalobu k vyjádření, čímž způsobil zcela zbytečně vznik nákladů řízení žalované straně.

5. V podaném odvolání dále žalobce odkázal na soudní rozhodnutí v obdobné věci, např. usnesení Městského soudu v Praze ze dne 24. 10. 2008, sp. zn. [29 Co 436/2008](#), publikované ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod R 93/2009, popř. aktuální usnesení Městského soudu v Praze ze dne 21. 5. 2015, sp. zn. 35 Co 156/2015; usnesení Městského soudu v Praze ze dne 29. 9. 2014, sp. zn. 21 Co 440/2014; usnesení Městského soudu v Praze ze dne 12. 3. 2015, sp. zn. 11 Co 20/2015; usnesení Městského soudu v Praze ze dne 3. 2. 2016, sp. zn. 11 Co 3/2016. Jedná se o rozhodnutí, která se týkají stejného typu řízení, kdy došlo k zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku ve věci, kdy žalobce (poškozený) uplatňoval nárok na náhradu škody vůči pojišťovně (pojistiteli). Přičemž žalobce v odvolání uvedl, že judikatura, na kterou odkazoval soud prvního stupně není přiléhavá, neboť se netýká otázky osvobození od hrazení soudního poplatku podle ust. § 11 odst. 2 písm. d) zákona č. 549/1991 Sb. o soudních poplatcích. Vzhledem k uvedenému žalobce navrhl, aby odvolací soud rozhodnutí soudu prvního stupně změnil a výrok II. o

náhradě nákladů řízení zrušil.

III. Důvodnost odvolání

6. Odvolací soud přezkoumal z podnětu podaného odvolání napadané rozhodnutí dle ust. § 212 a § 212a odst. 1, 5, 6 o. s. ř. a aniž by bylo třeba nařizovat jednání v souladu s ust. § 214 odst. 2 písm. c) o. s. ř. dospěl k závěru, že odvolání je důvodné.

7. Odvolací soud při svém rozhodování vyšel z judikatorního závěru publikovaného ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod R 93/2009, podle kterého se ust. § 11 odst. 2 písm. d) zákona č. 549/1991 Sb. o soudních poplatcích týká i žalobce v řízení o náhradě škody na zdraví, kdy se žalobce domáhá proti České kanceláři pojistitelů plnění za škodu na zdraví podle ust. § 24 zákona č. 168/1999 Sb. o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla. Uvedený závěr, proto lze vztáhnout i na řízení, kde na straně žalované vystupuje pojistitel (tj. žalovaná pojišťovna) podle ust. § 9 zákona č. 168/1999 Sb. o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla, neboť se shodně věc týká plnění za škodu na zdraví. Žalobou požadované plnění sice nemá povahu nároku na náhradu škody, ale je originálním právem založeným zvláštním právním předpisem, což však nemá vliv na posouzení otázky osvobození od placení soudních poplatků podle ust. § 11 odst. 2 písm. d) zákona č. 549/1991 Sb. o soudních poplatcích, která je právě uvedeným rozhodnutím jasně řešena. Nutno tedy zdůraznit, že citované judikatorní rozhodnutí, neřeší, zda uplatněný nárok je či není nárokem na náhradu škody na zdraví, avšak výslovně konstatuje, že je osvobozen od soudního poplatku žalobce domáhající se plnění za škodu na zdraví, tj. rozhodnutí respektuje originarost nároku a přesto takovému žalobci přiznává plné osvobození od soudních poplatků, a je v daném případě lhostejné, zda je na straně žalované České kancelář pojistitelů či pojišťovna škůdce.

8. Odvolací soud proto uzavírá, že soud prvního stupně nesprávně interpretoval ust. § 11 odst. 2 písm. d) zákona č. 549/1991 Sb. o soudních poplatcích, když jej interpretoval restriktivně, odlišně od závěru uvedeného v rozhodnutí publikovaném ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod Rc 93/2009. Jelikož soud prvního stupně rozhodl nesprávně, odvolací soud napadené rozhodnutí změnil podle ustanovení § 220 odst. 1 písm. a) o. s. ř.